

Iedereen heeft

Voetbaltalent

nummer **38**

SAMEN TALENT ONTWIKKELEN

Maurice Hagebeuk

Jeugdplan Nederland Jongens

**Minke Booij en
Roos Brouwer**

Meiden- en vrouwenvoetbal

**Paul Koster en
Marco Neuvel**

Jeugdvoetbalbeleidsplan

JPN-coördinator Maurice Hagebeuk

Jeugdplan Nederland Jongens

In de vorige editie van De Voetbaltrainer lieten we de trainer van Nederland Onder 15, Peter van der Veen, aan het woord. Aan de samenstelling van dit team gaat een heel traject vooraf. We hebben het dan over het Jeugdplan Nederland (JPN). De KNVB kent dan twee lijnen bij het Jeugdplan Nederland, een voor amateurspelers en een voor betaald voetbal. In dit artikel zoomen we verder in op het JPN betaald voetbal.

Om kort stil te staan bij het Jeugdplan Nederland voor amateurspelers, staat in onderstaande conclusie het rendement van het programma. Hierin is een stijgende lijn te zien voor wat betreft de spelers die een stagetraject bij een BVO krijgen dan wel definitief doorstromen naar een BVO. Het rendement voor het seizoen 2016/2017 is bekend zodra de overschrijvingstermijn is verstreken.

CONCLUSIE				
	Seizoen 13/14	Seizoen 14/15	Seizoen 15/16	Seizoen 16/17
Totaal aantal spelers Jeugdplan Nederland	494 spelers 100%	734 spelers 100%	874 spelers 100%	
Totaal aantal spelers in stagetraject BVO	387 spelers 41%	383 spelers 52%	440 spelers 50,3%	
Totaal aantal stagetrajecten	niet gemiddeld	477 stagetrajecten	551 stagetrajecten	
Totaal aantal spelers doorstromen naar BVO	148 spelers 23%	348 spelers 34%	298 spelers 34,1%	
Totaal aantal spelers doorstromen naar hogere BV	105 spelers 15%	64 spelers 9%	130 spelers 14,9%	
Totaal aantal spelers op hoger niveau	348 spelers 38%	312 spelers 43%	428 spelers 50%	

Onder 13

Foto: KNVB Media

Maurice Hagebeuk: 'Bij Onder 13 hebben we drie selectiemomenten, in maart, april en mei. We starten dan met onge-

veer tachtig spelers (vijf teams). Het is daarbij niet gezegd dat elke positie even zwaar bezet is. Het kan dus zijn dat er bijvoorbeeld meer spelers voor de positie van rechtersvleugelverdediger worden gescout dan voor linkervleugel-aanvaller. Individuele kwaliteit is leidend: welke bijdrage levert een speler aan de teamfuncties aanvallen, verdedigen en omschakelen? Spelers worden gescout bij het club. Ook hebben we op regelmatige basis overleg met de Hoofden Jeugdopleiding van de bvo's over individuele spelers. Vervolgens is het interessant om te zien hoe de gescoute spelers presteren met de beste spelers

bij elkaar, in een andere omgeving (o.a. een andere coach) en soms een andere speelwijze. Omgaan met een andere spelersgroep, een andere trainer en een hoger niveau bij het JPN-team. Blijft hij ook in de nieuwe situatie die kwaliteiten waardoor hij gescout is tentoon spreiden?

Tijdens de activiteiten van Onder 13 spelen we veel 11:11 in toernooivorm. Op die manier kunnen we heel gericht ieders bijdrage binnen de teamfuncties aanvallen, verdedigen en omschakelen beoordelen. Het kan voorkomen dat sommige spelers af en toe op een andere positie komen te spelen dan zij meestal doen bij hun club. Aan het maken van goede opstellingen met geplande wissels (qua speelminuten en posities) besteden we dan ook veel aandacht in de voorbereiding op zo'n activiteit. Tijdens en rondom de wedstrijden 11:11 kijken we nadrukkelijk naar de zogenaamde winnaarsmentaliteit bij spelers: wat hebben spelers ervoor over om te winnen en welk gedrag laten zij daarbij zien?'

Onder 14

‘Dan over Onder 14. Van zo’n 64 spelers (vier teams) tijdens de eerste activiteit in oktober, komen we in april uit op de beste 22 spelers met daarachter natuurlijk de zogenaamde standby lijst in het geval van uitvallers door bijvoorbeeld een blessure. In oktober beginnen we met twee selectiemomenten om daarna tot een groep van 48 spelers te komen. We willen daarmee voorkomen dat we op basis van één momentopname een keuze gaan maken. Iemand die de eerste keer een matige indruk maakt, heeft dan een week later nog een kans om alsnog selectie af te dwingen. Daarna volgt een onderling toernooi waarbij we weer ongeveer vijftien spelers moeten laten afvallen. Daarna starten de zogenaamde tweedaagse voor een groep van 33 spelers. Met hen nemen we doelstellingen van JPN voor het gehele seizoen door. In algemene zin hebben wij als doel het voorbereiden op het eerste nationale team en alles wat het met zich meebrengt. Hierdoor stellen wij iedere bijeenkomst doelen ten aanzien “elkaar beter leren kennen”, “presteren”, “werkwijze bij nationale teams leren kennen” en “het ontwikkelen van de speelwijze”. Sinds dit seizoen behandelen we ook thema’s in het kader van de groeimindset.

Binnen elke tweedaagse leggen we een aantal accenten wat betreft de te behandelen teamprincipes, bijvoorbeeld: het verbeteren van teamfunctie aanval en omschakelen naar verdedigen op team-, linie- en individueel niveau. Binnen de teamfunctie aanvallen staan de teamprincipes ruimte groot maken/houden, diep denken en diep spelen, 2:1 creëren, middenvelders tussen de linies / diep gaan en variatie vrijlopen aanvullers centraal. Binnen de teamfunctie omschakelen naar verdedigen staan de teamprincipes compact maken en druk op de bal krijgen. Wij behandelen de inhoud steeds meer vanuit de omschakeling aangezien wij dit zien als een belangrijk en bepalend moment in het voetballen; hier worden wedstrijden op beslist. Bij Onder 14 eindigen we dit seizoen met twee vierdaagse voor de bes-

Testen

‘Vanaf de eerste activiteit houden we ons ook bezig met testen en meten van deze groep spelers. Een belangrijk onderdeel is het vaststellen van de biologische leeftijd van iedere speler: vroegrijp, normaal rijp of laatrijp? Het is belangrijk om dit per speler te weten om daarmee nog beter zijn prestaties te kunnen beoordelen.’

Negatief advies

‘Het komt incidenteel voor dat wij een speler willen selecteren voor een JPN-team, maar dat het betreffende Hoofd Jeugdopleiding een negatief advies afgeeft. Voetbaltechnisch/tactisch zijn we het er samen wel over eens dat die speler uitgenodigd zou moeten worden, maar wanneer een speler zich buiten het voetballen om niet goed gedraagt, geven we natuurlijk een onjuist signaal af wanneer we hem voor een vertegenwoordigend team uitnodigen. Bijvoorbeeld als hij zich slecht gedraagt ten aanzien van zijn medespelers of wanneer hij niet goed presteert op school. Het niet-selecteren van zo’n speler kan dan worden aangegrepen door zijn clubtrainers om hem alsnog op het juiste spoor te krijgen. En daar is uiteindelijk iedereen bij gebaat.’

JPN onder 13

Datum	29 maart 2017
Activiteit	1e selectieactiviteit jongens onder 13
Aantal spelers // teams	Beste 80 spelers (5 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijdprogramma 5 teams

Datum	12 april 2017
Activiteit	2e selectieactiviteit jongens onder 13
Aantal spelers // teams	Beste 80 spelers (5 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Testen en meten, wedstrijdprogramma 5 teams

Datum	17 mei 2017
Activiteit	3e selectieactiviteit jongens onder 13
Aantal spelers // teams	Beste 80 spelers (5 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Testen en meten, wedstrijdprogramma 5 teams

Gewend raken

‘Zoals Jelle Goes al eerder aangaf in De Voetbaltrainer, probeert de KNVB het aantal activiteiten voor nationale jeugdselecties te verhogen. De daadwerkelijke voetbaltechnische/-tactische beïnvloeding van spelers vindt weliswaar vooral bij de clubs plaats, maar het belang van de “nationale activiteiten” gaat verder dan dat. Hoe presteren de beste spelers als ze met en tegen de beste andere spelers moeten trainen of wedstrijden spelen? Wat is de manier van werken bij een nationaal team? Welke voetbaltaal hanteren we bij de nationale teams?’

te 22 spelers, met wie we twee keer een dubbele interland spelen tegen Tsjechië (uit) en Japan (thuis). Tussentijds is er in februari nog een scoutingsmoment geweest voor spelers die nog niet bij de groep van gescoute spelers behoorden, maar zich het lopende seizoen wel dusdanig ontwikkeld hebben dat ze alsnog een kans verdienen. In het verleden hadden we een selectiemoment, nu hebben we ervoor gekozen om nieuw-gescoute spelers in een tweedaagse in te passen om meer te kunnen zien van de individuele spelers en langer dan één dag met hen te werken.’

JPN onder 14

Datum	4 oktober 2017
Activiteit	1e selectieactiviteit jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 64 spelers (4 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijdprogramma 4 teams

Datum	11 oktober 2017
Activiteit	1e selectieactiviteit jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 64 spelers (4 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijdprogramma 4 teams

Datum	25 oktober 2016
Activiteit	Toernooi jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 48 spelers (3 teams)
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijdprogramma 3 teams

Datum	8 en 9 november 2017
Activiteit	Tweedaagse stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 33 spelers
Locatie	v.v. Delden
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen. Dag 2: trainen en onderlinge wedstrijd(en)

Datum	13 en 14 december 2016
Activiteit	Tweedaagse stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 33 spelers
Locatie	v.v. Delden
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen. Dag 2: trainen en onderlinge wedstrijd(en)

Datum	24 en 25 januari 2017
Activiteit	Tweedaagse stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 33 spelers
Locatie	v.v. Delden
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen. Dag 2: trainen en onderlinge wedstrijd(en)

Datum	21 en 22 maart 2017
Activiteit	Tweedaagse stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 33 spelers
Locatie	v.v. Delden
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen. Dag 2: trainen en onderlinge wedstrijd(en)

Datum	3 tot en met 6 april 2017
Activiteit	Vierdaagse internationale stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	Beste 22 spelers (1 team)
Organisatie	Dubbele wedstrijd Tsjechië (uit)
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen.
	Dag 2: wedstrijd
	Dag 3: studie en trainen
	Dag 4: wedstrijd

Datum	7 tot en met 11 mei 2017
Activiteit	Vijfdaagse internationale stage jongens onder 14
Aantal spelers // teams	22 spelers (1 team)
Organisatie	Dubbele wedstrijd Japan (thuis)
Globaal programma	Dag 1: testen, meten, studie en trainen.
	Dag 2: wedstrijd
	Dag 3: studie en trainen
	Dag 4: wedstrijd

JPN onder 15

Datum	22 november 2016
Activiteit	Onderlinge wedstrijd jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	24-28 spelers
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijd(en)

Datum	14 december 2016
Activiteit	Stagedag jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	18 spelers
Locatie	Campus
Globaal programma	Testen en meten, wedstrijdprogramma gecombineerd met jongens onder 14 (2e dag van de tweedaagse)

Datum	21 februari 2017
Activiteit	Onderlinge wedstrijd jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	24-28 spelers
Locatie	v.v. De Meern
Globaal programma	Introductie, testen en meten, wedstrijdprogramma gecombineerd met selectiewedstrijd jongens onder 14

Datum	22 maart 2017
Activiteit	Stagedag jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	18 spelers
Locatie	v.v. Delden
Globaal programma	Testen en meten, wedstrijdprogramma gecombineerd met jongens onder 14 (2e dag van de tweedaagse)

Datum	25 april 2017
Activiteit	Stagedag jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	18 spelers
Locatie	FC Groningen
Globaal programma	Testen en meten, trainen, wedstrijd tegen team van BVO

Datum	16 mei 2017
Activiteit	Stagedag jongens onder 15 future
Aantal spelers // teams	18 spelers
Locatie	BVO
Globaal programma	Testen en meten, trainen, wedstrijd tegen team van BVO

Onder 15 Futures

‘Als we het hebben over Onder 15 kennen we aan het begin van het seizoen twee selectiemomenten: een wedstrijd en een toernooi. Dit moet leiden tot een groep van 22 spelers die bij Oranje Onder 15 (van Peter van der Veen, zie VT224, red.) beginnen, met daarachter een stand-bylijst. Bij elke selectie die we maken staat kwaliteit voorop, maar we houden wel expliciet rekening met kinderen die laatrijp zijn. Laatrijpers blijken voor Oranje onder 15 vooral lastig te vinden in de positie van keeper, centrale verdediger en spits.

In de leeftijdscategorie Onder 15 hebben we het traject voor de zogenaamde Futures, allemaal laatrijpe spelers. Hun jaarschema kun je in de tabel zien. Dit seizoen zijn al vier Futures aangehaakt bij nationaal Onder 15. Verder is de veronderstelling dat er in de Futuresgroep spelers zullen zitten die over een paar jaar prima gaan functioneren in het nationale jeugdteam waartoe ze dan behoren, terwijl ze nu misschien fysiek nog achterblijven als laatrijper. Zij zijn dus niet een minder groot talent, maar kunnen het op dit moment fysiek nog niet bolwerken.

We hebben een aantal activiteiten van de Futures dit seizoen gekoppeld aan de tweede dag van een tweedaagse van Onder 14. Daardoor hebben we Onder 14 tegen de Futures van Onder 15 kunnen laten spelen. Verder ligt het in de bedoeling dat we ook heel gericht tegen geschikte clubteams gaan spelen. In de toekomst moeten er nog internationale wedstrijden voor de Futures komen, maar dan is het wel van belang dat de tegenstander gelijkgesteld is. Niet alle landen houden expliciet aandacht met de biologische leeftijd van spelers; met België en Ierland hebben we al afspraken om in het nieuwe seizoen tegen elkaar te spelen.’

Staf

‘De vijf coaches die betrokken zijn bij JPN Onder 13, Onder 14 en Futures Onder 15 zijn Hans Mewiss (Zuid), Kiri Kalaitzis (West), René ten Broeke (Oost), Jos Bolt (Noord) en ikzelf. Per activiteit verdelen we onderling de taken, zoals trainingen en besprekingen. Verder zijn bij alle voetbalactiviteiten een keeperscoach, videoanalist, fysiotherapeuten en teambegeleiders betrokken. Een uitgebreide staf om de activiteit optimaal te laten verlopen.’

Minke Booij en Roos Brouwer over meiden- en vrouwenvoetbal

Van gesloten bolwerk naar open netwerk

Eén op de acht voetballende KNVB-leden is vrouw. Toch hebben nog relatief veel verenigingen een uitdaging om meiden- en vrouwenvoetbal goed in te bedden. De KNVB zal in de komende tijd proactief beleid uitzetten om deze verenigingen nog beter te kunnen ondersteunen. Minke Booij (Manager Vrouwenvoetbal) en Roos Brouwer (Medewerker Voetbalontwikkeling) vertellen erover.

Wat is er de afgelopen tien jaar allemaal al niet veranderd in het Nederlandse vrouwenvoetbal? Steeds meer meiden vinden de weg naar verenigingen. Geen andere sport groeit onder meisjes en vrouwen zo hard als voetbal. Kijken we wat verder terug in het verleden heeft vrouwenvoetbal zich ontwikkeld van een curiosum tot een bloeiende en algemeen geaccepteerde tak van sport. Met als uithangbord het Nederlands vrouwenelftal dat op weg is aansluiting te vinden bij de internationale top. Toch valt er nog veel te winnen. Vooral kleinere clubs hebben nog weleens moeite om het meisje een goede plek te geven binnen een omgeving die van oudsher meer op mannen is gericht.

Verankeren

Minke Booij: 'Toen ik begon bij de KNVB in deze functie, was mijn opdracht het vrouwenvoetbal zowel aan de top als in de breedte te versterken. Aan de top betekent dat vrij simpel: nog betere prestaties leveren. In de breedte houdt

dat in dat we een sport willen bieden die groot en sterk is, en daarnaast een goede voetbalpiramide biedt die meiden en vrouwen in staat stelt de sport op hun eigen niveau te beoefenen. In het mannenvoetbal is het landschap vrij overzichtelijk. Een jongen die goed is, weet hoe de route verloopt waarlangs hij zijn top kan bereiken. Voor meiden is dat veelal anders. Blink je uit bij je dorpsclub, is het nog maar de vraag of die club jou kan faciliteren op weg naar een hoger niveau. En kan dat niet, bij welke club lukt dat dan wel? De afgelopen tien jaar is hoog ingezet door de KNVB om dit traject te verbeteren en aan mij de opdracht om de sport nog breder en sterker te verankeren voor meiden en vrouwen.'

jongens in een aantal gevallen rond hun zestiende afhaken bij voetbal, is dat bij meiden vroeger het geval. In sommige situaties vinden zij niet de plek die ze nodig hebben bij een club. Recreatief ingestelde meiden vinden niet voldoende leeftijdgenoten om mee samen te kunnen spelen waardoor ze tussen de jongens terechtkomen. Meiden die prestatiever zijn ingesteld, willen misschien juist graag tussen de jongens voetballen maar dat ziet niet elke club zitten. In een aantal gevallen horen we dat meiden ermee ophouden omdat de trainer niet aansluit bij hun belevingswereld. Voorts is het lastig om te allen tijde een competitie op het juiste niveau aan te bieden, simpelweg omdat er met ca. 153.000 voetballende vrouwen minder te selecteren is dan met de ca. 1 miljoen voetballende mannen. Het is voor clubs vaak niet eenvoudig om ieder voetballend meisje een juiste plaats te bieden.'

Minke Booij: 'Drieduizend voetbalverenigingen in Nederland, tegenover

Als zich problemen voordoen om meidenvoetbal een plek te geven, waar zit hem dat dan voor, namelijk in?

Roos Brouwer: 'Waar je ziet dat

Foto's: KNVB Media

driehonderd hockeyclubs. Als je dan bedenkt dat het aantal hockeyende en voetballende meiden ongeveer even groot is, betekent dit dus dat in het voetballandschap die meiden veel meer verspreid zitten. Toch moeten die allemaal een goede plek bij de clubs vinden en moet er een logische en zichtbare lijn zijn naar de top. Daarbij is het belangrijk dat zij integraal onderdeel uitmaken van de club. Juist omdat vrouwen in een club veel kunnen toevoegen. Geen speciale clubs dus voor vrouwen, want we hebben al drieduizend verenigingen. We geloven in diversiteit.'

Integratie

Roos Brouwer: 'Om te kijken waar meiden een goede plek kunnen krijgen om te voetballen, moet je een aantal kerncijfers kennen: waar zitten de clubs, op welk niveau wordt er gespeeld, hoeveel meiden voetballen er in zo'n gebied. Gelijktijdig hebben we ons licht opgestoken bij andere bonden: de hockeybond, de tennisbond, de Amerikaanse voetbalbond. We hebben bij deze bonden kennis opgehaald over vergelijkbare problematieken: hoe zij het landschap voor meiden en vrouwen ingericht hebben, welk

enigingen heeft evengoed waarde voor meiden.'

Hoe gaat de KNVB de situatie verder beïnvloeden?

Minke Booij: 'Het is de bedoeling dat we de ontwikkeling maken van ge-

meiden zullen met jongens kunnen spelen, maar hoe gaan we om met de anderen? En dat dus vooraf bepalen. Als je in aantal nog wat achterloopt, is maatwerk erg belangrijk. En meiden moeten, wanneer ze echt goed zijn en een club als het ware ontgroeien, weten naar welke club in de buurt ze dan kunnen. Hier willen we clubs pro-actiever in ondersteunen, tegelijkertijd is het duidelijk dat we dat alleen kunnen doen door keuzes te maken. Wij zijn er voor alle clubs, maar kunnen wel differentiëren in ons beleid en onze aanpak; welke clubs helpen we op welke manier? Daarnaast kunnen we clubs stimuleren om als rolmodel andere clubs te inspireren of goede voorbeelden te delen. Het mooiste is wanneer clubs samen optrekken en elkaar versterken.'

Roos Brouwer: 'Zie het zoals het in een bedrijf vaak ook gebeurt. Ontwikkel je iets nieuws, is er eerst een oriëntatiefase (kenmerkt zich door pionieren en onderzoeken), mensen moeten eraan wennen. Daarna komt

'We geloven in diversiteit. Vrouwen voegen veel toe binnen een club'

beleid de bond op dit thema voert en hoe hier vanuit de bond sturing aan gegeven wordt.

Tot slot hebben we een brede groep uit de clubs bij elkaar gebracht (spelsters, trainers, ouders, bestuursleden) en onderzocht welke stappen de KNVB kan nemen om het proces te bevorderen. De bedoeling is dat vrouwenvoetbal geïntegreerd wordt binnen de vereniging, want meiden hebben waarde voor een club, maar de bestaande voetbalstructuur bij ver-

sloten bolwerk naar open netwerk. In zekere zin hebben we al een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Waar we vorig jaar nog vaak discussies aan de achterkant voerden ('O ja, die meiden, goed dat je het zegt ... laten we daar ook nog even over nadenken') is voetbal voor meiden en vrouwen nu integraal onderdeel van het beleid, en discussiëren we erover aan de voorkant. Dat is bij clubs ook belangrijk. Ze hebben technisch beleid, hoe geven we de vrouwen daarin een plaats? De beste

de ontwikkelingsfase (kenmerkt zich door focus), een periode waarin we druk bezig zijn om het te vorm te geven binnen de organisatie. Daarna komt de verankeringsfase (kenmerkt zich door integratie en borgen) waarin het echt onderdeel gaat uitmaken van hetgeen je doet. Daar zitten wij nu bij

Etalage

Minke Booij: 'Een belangrijk punt is nog dat mensen los moeten komen van de vergelijking met mannenvoetbal. Dat gebeurt in geen enkele andere sport. Wie vergelijkt Dafne Schippers nu met Usain Bolt? Als relatieve buitenstaander, want ik ben natuurlijk

alleen ik als getalenteerde speelster, maar ook vriendinnen die veel minder talent hadden, hebben het daar altijd geweldig gehad. Zij zetten zich nu op allerlei manieren in voor de club. Dát zoek ik ook in voetbal, en ik ben ervan overtuigd dat dit ook haalbaar is. Maar we moeten klein beginnen. En dan de succesverhalen in de etalage zetten.'

'We discussiëren nu aan de voorkant over meiden- en vrouwenvoetbal'

het vrouwenvoetbal. Tot slot breekt de fase van normalisatie (kenmerkt zich door optimalisatie en samenwerken) aan, waarin iedereen het heel gewoon vindt dat je dit product voert, in ons geval dus het vrouwenvoetbal, en dat het net als alle andere producten de aandacht krijgt die het nodig heeft. In voetbal betekent dat dezelfde aandacht voor meiden en vrouwen als voor jongens en mannen bij een vereniging.

Concreet betekent dit dat we nu met een aantal clubs die dat open netwerk willen zijn, activiteiten willen opstarten waarmee we ook andere clubs positief kunnen beïnvloeden. Daarbij richten we ons op drie zaken. In eerste instantie de positionering van vrouwenvoetbal in de club. Vervolgens een organisatie die ook afgestemd is op vrouwenvoetbal. En tot slot gaat het om de kwaliteit van voetbal. Het item moet op de agenda staan. Misschien moet er een vrouwelijke bestuurder zijn, of in ieder geval een portefeuillehouder vrouwenvoetbal in dat bestuur. Vrouwenvoetbal moet verankerd zijn in de club, dit zijn twee voorbeelden maar clubs moeten vooral kiezen voor een wijze die bij de club past. Aan de andere kant moeten vrouwen er ook van overtuigd raken dat zij hierin zelf het initiatief kunnen nemen.'

opgegroeid in de hockeywereld, valt mij wel op dat dit stigma erg hardnekkig is bij voetbal. Alleen samen, (ex-) speelsters, rolmodellen, media, etc. kunnen we dit doorbreken. Clubs spelen hierin een cruciale rol en de clubs die hierin een voorbeeldfunctie innemen, verdienen onze aandacht en ondersteuning. We zoeken echt clubs die met ons willen meedoen. En dat zijn er gelukkig heel veel, want bij zeker 2500 van de drieduizend verenigingen geeft men aan vrouwenvoetbal serieus te willen nemen.

In de bijna 35 jaar dat ik lid ben van hockeyclub Den Bosch, heb ik deze vereniging zich zien ontwikkelen van

Stel, het bestuur van een club wil van meiden- en vrouwenvoetbal meer werk maken. Hoe schakelt het de KNVB in?

Roos Brouwer: 'Op dit moment is het als volgt ingericht: als een vereniging ons belt om vrouwenvoetbal een betere plaats te kunnen geven, zullen wij een inschatting maken of het een voetbaltechnische kwestie is (dan komt een TJC) of een bestuurlijke vraag is (dan komt een verenigingsadviseur) of dat het een combinatie is en een gezamenlijk bezoek van die twee beter is. Verder zullen wij kijken of we de club met algemene informatie voldoende kunnen ondersteunen, of is de vereniging al dusdanig ver dat we met deze partij ook in de regio verdere impact kunnen creëren. Om vanuit de KNVB meer impact te kunnen genereren, clubs beter te kunnen ondersteunen en bovenal speelsters een geweldige voetbalervaring te geven,

'Vrouwenvoetbal moet loskomen van mannenvoetbal. Wie vergelijkt Dafne Schippers met Usain Bolt?'

een provinciale, niet erg veelzeggende club naar een enorm bolwerk met 2500 leden en een tribune die ettelijke miljoenen heeft gekost. Dit is mogelijk geworden omdat de omgeving ook ziet: hier gebeurt iets. Dit is een fantastische plek voor talent. Een club die zijn omgeving erbij betreft, een maatschappelijke rol vervult, die weet hoe ze bestaansrecht kunnen hebben. Niet

werken we toe naar een proactief beleid: verenigingen waarin wij veel potentieel zien, zal de KNVB benaderen om beleid uit te zetten in de regio. Dat doen we dus samen, met de nadruk op 'samen'. De vereniging maakt zijn eigen keuzes, de KNVB zal met zijn kennis en kunde kijken wat we kunnen toevoegen.'

Paul Koster en Marco Neuvel, KNVB Technisch Jeugd Coördinatoren

Het Jeugdvoetbal-beleidsplan

Paul Koster en Marco Neuvel zijn Technisch Jeugd Coördinator bij de KNVB. In deze functie ondersteunen zij verenigingen om jeugdvoetbalbeleid zo goed mogelijk binnen hun gelederen te laten landen. In dit artikel gaat het om het schrijven en implementeren van een Jeugdvoetbal-beleidsplan. Hoe doe je dat en hoe zorg je ervoor dat het niet binnen de kortste keren ergens onder in een lade verdwijnt?

De start

Waarom een Jeugdvoetbalbeleidsplan? In het jeugdvoetbal gaat het erom dat kinderen met plezier beter leren voetballen. Om dat te waarborgen, moet een vereniging veel zaken regelen en controleren. Dat kunnen op het oog kleine dingen zijn, maar ook elementaire kwesties als een goede teamin-

deling of het opstellen van een trainingsschema het creëren van een positieve houding van de ouders. Traint iedereen op dezelfde manier, wordt er op dezelfde manier gecoacht? Om dit alles voor elkaar te krijgen, is een jeugdvoetbalbeleidsplan (JVBP) van groot belang. Maar hoe schrijf je nu een JVBP?

Wat houdt een JVBP in?

In een JVBP stelt de vereniging zichzelf drie vragen:

- De missie: wie willen we zijn? Wat zijn onze normen, waarden en overtuigingen? Wat geeft onze club bestaansrecht?
- De visie: wat willen we bereiken? Wat is onze toekomstdroom, wat willen we bereiken met onze jeugd, waar

KNVB TJC'er ondersteunt verenigingen met JVBP

Foto: KNVB Media

Marco Neuvel: 'Een JVBP moet eigenlijk door de hele vereniging gedragen worden. Daarom is een goede samenwerking tussen bestuurlijke organen en het technisch kader essentieel. Om dit proces te bevorderen zet de KNVB een negental Technisch Jeugd Coördinatoren in, en daarbovenop nog drie specifiek voor meiden- en vrouwenvoetbal. Overigens werken we in eendrachtige samenwerking om het jeugdvoetbal te ontwikkelen. Behalve dat we clubs één-op-één bezoeken, proberen we ook via verenigingen die al een goed beleid voeren andere verenigingen te beïnvloeden. Die verenigingen hebben een rol in de regio, zijn bijvoorbeeld regionaal gecertificeerde jeugdopleidingen vanuit het Kwaliteit & Performance Programma en dus hebben wij met deze verenigingen contact over hun rol richting de regio. Maar ook voor deze verenigingen kan het raadzaam zijn om zich nog verder te verdiepen in het samenstellen van een goed plan waarmee spelers of een jeugdafdeling in z'n geheel ontwikkeld worden.'

staan we over twee tot vijf jaar? Hoe gaan we dat doen, en met wie?

- Hoe gaan we met elkaar om op de club?

Hoe onderhouden wij als vereniging de relatie met onze leden? Wat zijn de geschreven en ongeschreven regels binnen onze club?

Door jezelf deze vragen te stellen, formuleer je de missie en de visie van de vereniging. Vervolgens wordt het zaak hierop de organisatie af te stemmen. Zo kan een Hoofd Jeugdopleiding of Technisch Jeugdcoördinator eraan bijdragen dat elke speler op het juiste niveau speelt en blijft spelen, kan hij bijvoorbeeld trainers en coaches ondersteunen en bijscholen om nog beter training te geven en kan hij het voetbalbeleid samen doorontwikkelen en bewaken. Zodra je in beeld hebt wat je rol is binnen het voetballandschap, wat je wilt bereiken en hoe je met elkaar wilt omgaan en wie daarin allemaal een rol spelen, kun je aandacht besteden aan dát, waar het uiteindelijk om gaat: voetbal.

Hoe implementeer je een JVB?

De missie, visie en kernwaarden van een vereniging geven richting aan de organisatiestructuur en aan de voetbalinhoud. Veel verenigingen trappen in de valkuil door één persoon een

dik beleidsplan te laten schrijven. Het plan gaat daardoor vaak niet echt 'leven' binnen de vereniging en sluit niet aan op de praktijk. Het verdwijnt vervolgens in de lade en wordt vergeten.

Foto: KNVB Media

Paul Koster: 'Uiteindelijk kun je een prachtig JVB hebben, het gaat vervolgens om het implementeren ervan: hoe vertaalt het

plan zich naar het veld? Het is dan zaak het totale plan wel in beeld te houden, maar er op korte termijn juist speerpunten uit te halen: verwerk het in een actieplan voor komend seizoen. En in plaats van de leden een dik boekwerk voor te houden, is het beter kleine stapjes in de goede richting te maken. Belangrijk hierin is dat veel (juiste) mensen in het plan betrokken raken: bestuursleden, trainers, ouders. Zo wordt het plan ook van hen. Een

voorbeeld hiervan is hun vragen te stellen. Aan een groep trainers vraag je bijvoorbeeld wat men belangrijk vindt dat een jeugdspeler moet leren op een bepaalde leeftijd. Dit zou onderdeel kunnen worden van de uitwerking van de visie op opleiden van je vereniging. Op deze manier creëer je betrokkenheid in het proces en kun je samen vooruitgang boeken. Hiermee ontstaat een positieve houding van de leden ten opzichte van de club en van het totale plan. De KNVB ondersteunt dit onder meer door aandacht te besteden aan het JVB op knvb.nl/assist en verschillende filmpjes.'

De inhoud

Missie

In een JVB bepaal je om te beginnen het DNA van de club: waar staat die voor? Hoe wil de vereniging bekendstaan? Dit is wat de mensen die een rol vervullen, uitstralen. Hiermee wordt ook duidelijk: waarmee wil de vereniging zich bezighouden, en waarmee per se niet? Je beschrijft de

Samenvatting van stappenplan voor JVB

Het stappenplan kent drie fasen:

- Voordat je begint met schrijven;
- De inhoud van het jeugdvoetbalbeleidsplan;
- Het jeugdvoetbalbeleidsplan in de praktijk brengen.

Dit stappenplan is ook toepasbaar voor verenigingen die al over een jeugdvoetbalbeleidsplan beschikken: de stappen die al zijn gezet kunnen worden overgeslagen, andere onderdelen kunnen worden ingebouwd. Het stappenplan is terug te vinden op knvb.nl/assist.

Good practice

Joost Frijters is voorzitter van het jeugdbestuur van v.v. De Fendert.

Joost Frijters: 'Zoals bij zoveel clubs lag er, toen wij ongeveer drie jaar geleden als jeugdbestuur aantraden, wel een oud beleidsplan in de lade maar er werd weinig mee gedaan. Wij hebben met behulp van de KNVB op een interactieve manier de stap gemaakt om een nieuw plan te maken. Daar hebben we ca. twintig personen bij betrokken, uit alle geledingen van de club. Je begint met te bepalen waar je als club voor staat. Daaruit zijn doelstelling voortgekomen, die voornamelijk vooral terugslaan op de organisatie van de vereniging. Daarnaast zijn de normen en waarden voor ons een speerpunt. Vanaf volgend jaar willen we, zeker ook omdat er nieuwe spelvormen aankomen, meer aan de slag met de daadwerkelijke voetbalinhoud. Het plan vindt zijn draagvlak in de bijeenkomsten die we met deze twintig mensen hebben gehad, van waaruit het verder verspreid wordt in de club. Daar horen ook bijeenkomsten met trainers en leiders bij. Het ontwikkelen van ons kader is voor ons belangrijk, omdat zij degenen zijn die onze spelers beter maken. Bovendien willen wij door hun nog meer aan te reiken, ervoor zorgen dat het niet elk jaar een hele onderneming is om onze teams goed te bezetten. Idealiter kunnen we toekomstig spelers en kader nóg beter aan onze vereniging binden. Hofleverancier worden van ons eerste elftal, maar ook voor de lagere teams; dát is wat we graag willen. We hopen en denken dat dit beleidsplan ons daarbij kan helpen.'

functie van de vereniging voor de verschillende doelgroepen. In het geval van een JVBP is dat dus de jeugd.

- Wat is ons werkterrein?
- Wat geeft ons bestaansrecht?
- Wat zijn onze normen, kernwaarden en overtuigingen?
- Welke betekenis hebben wij voor onze leden en andere betrokkenen?

Door met deze vragen aan de slag te gaan, bepaal je als vereniging je focus. Je stelt als vereniging vast wat je aandachtspunten zijn, en waar je je juist niet mee bezig wilt houden.

Visie

De visie beschrijft waar je als vereniging naartoe wilt, waar je de komende jaren aan wilt werken. Wat is je toekomstdroom, welk stip aan de horizon heb je voor ogen? Hoe ziet de vereniging er over een aantal jaren uit, wat wil je bereikt hebben met de jeugdopleiding? Hoe ga je dat bereiken? Daartoe moet bekeken worden welke de sterke en zwakke punten van de vereniging zijn, en welke de kansen en bedreigingen.

Paul Koster: 'Het is ontzettend verstandig om ook ouders bij de club te betrekken. Van ouders hoor je vaak belangrijke informatie. Die kan richting geven en er tevens voor zorgen dat je dingen écht samen gaat doen. Wanneer mensen betrokken raken, kun je ook een slag maken met je vrijwilligersbeleid. Sterker nog, dit kan een van de speerpunten zijn die je in een bepaald jaar met elkaar afspreekt.'

Kernwaarden

Welke zijn de waarden die binnen de vereniging belangrijk gevonden worden? En hoe gaan de leden met elkaar om? Deze zaken moeten zo concreet mogelijk omschreven worden, om houvast te geven wanneer eraan getornd wordt (hetgeen van tijd tot tijd het geval zal zijn).

Als je de missie en visie van jouw vereniging concretiseert, dan kleur

je de stip aan de horizon in. De route die je daarbij bewandelt en de keuzes die je onderweg maakt, worden voor een belangrijk deel bepaald door de kernwaarden die je met elkaar hebt afgesproken. Dit zijn de geschreven en ongeschreven regels die binnen de vereniging gelden. Ze zeggen iets over de cultuur van de vereniging en zijn richtinggevend voor het gedrag van de mensen die in de vereniging actief zijn.

Voor het Jeugdvoetbalbeleidsplan stel je met elkaar vast wat binnen jouw vereniging de gedeelde waarden zijn. Zoek daarvoor naar gemeenschappelijke antwoorden op een vraag als: wat zijn gedeelde waarden die wij als vereniging belangrijk vinden?

Doelstellingen

Om doelstellingen in een JVBP concreet te maken, is het raadzaam de SMART-formule te hanteren. SMART staat voor: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

- Specifiek: precies formuleren.
- Meetbaar: er moet objectief inzichtelijk gemaakt kunnen worden of het doel gehaald is.
- Acceptabel: zorg voor voldoende draagvlak onder degenen die ermee moeten werken.
- Realistisch: doel moet haalbaar zijn met aanvaardbare inspanningen.
- Tijdgebonden: formuleer een tijdspanne waarna je meet of het doel gehaald is.

Marco Neuvel: 'Het gaat in feite altijd om drie momenten: allereerst bepaal je de missie, visie, kernwaarden en doelstellingen van de club. Daarop pas je je organisatie aan. Welke mensen kunnen een rol spelen, hoe staat men ten opzichte van elkaar? Wat hebben we verder nodig aan middelen? Dat kan gaan tot aan het invullen van een trainingsschema. Pas daarna komen we toe aan de voetbalinhoud. Van belang is dat we altijd mensen uit verschillende geledingen van de club aan tafel krijgen: een bestuurslid,

een Hoofd Jeugdopleiding en ook een trainer. Wat de vereniging gaat doen, moet breed gedragen worden.'

Paul Koster: 'Wanneer een club aan geeft echt iets te willen gaan doen op het gebied van jeugdvoetbalbeleid, kunnen wij als TJC'ers een traject inzetten om persoonlijk met die mensen aan de slag te gaan. We doen dat echt verenigingsspecifiek, want elke vereniging heeft haar eigen cultuur. Echt bepalend is de behoefte van de vereniging; is die er niet, dan wordt het lastig. Maar wil de club echt vooruit op het gebied van jeugdvoetbalbeleid, dan is de KNVB er voor ze.'

Inhoudsopgave

- **Voordat je begint:** Waarom een jeugdvoetbalbeleidsplan en wat staat erin?
- **Het stappenplan**
- **Jouw jeugdafdeling nu en in de toekomst**
 - Missie
 - Visie
 - Kernwaarden
 - Doelstellingen
- **De structuur van jouw vereniging**
 - Organogram
 - Financiën
 - Jaarplanning
 - Accommodatie & materialen
 - Communicatie
 - Kaderbeleid
- **Inhoud: wat staat er in het JVBP?**
 - Visie op jeugdvoetbal
 - Visie op leren voetballen
 - Visie en ontwikkelen speelwijze
 - Het geven van training en het begeleiden van jeugdspelers
 - De wedstrijd
 - Selectiebeleid

Meer informatie: knvb.nl/assistent

De Johan Cruyff Foundation brengt jeugd in beweging waardoor ze samen kunnen spelen en groeien in hun ontwikkeling.

Door sport en spel worden kinderen fitter, leren ze met elkaar omgaan en ontwikkelen zij zichzelf. Maar kinderen hebben te weinig tijd, ruimte en aandacht voor bewegen. Daarom brengen wij wekelijks meer dan 100.000 kinderen wereldwijd in beweging met onze projecten zoals:

Schoolplein14

Sportprojecten voor gehandicapte kinderen

Cruyff Courts

cruyfffoundation | @JCFfoundation | johancruyfffoundation

www.cruyff-foundation.org